

Υπόθεση C-300/89

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

« Οδηγία περί των αποβλήτων της βιομηχανίας του διοξειδίου του τιτανίου —
Νομική βάση »

Έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση	2869
Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα G. Tesauro της 13ης Μαρτίου 1991	2878
Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 1991	2895

Περίληψη της απόφασεως

- 1. Πράξεις των οργάνων — Επιλογή της νομικής βάσεως — Κριτήρια*
- 2. Πράξεις των οργάνων — Επιλογή της νομικής βάσεως — Αρμοδιότητα του οργάνου στηριζόμενη σε δύο διατάξεις της Συνθήκης — Διπλή νομική βάση — Όρια — Η διπλή νομική βάση βίγει τη συμμετοχή του Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 100 Α, 130 Ρ και 149, παράγραφος 2)*

3. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Οδηγία που σκοπεύει στην εξάλειψη των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού σ' έναν τομέα της βιομηχανίας, που προκύπτουν από τα μέτρα τα οποία λαμβάνουν τα επί μέρους κράτη μέλη προκειμένου να προστατεύσουν το περιβάλλον — Συμβολή στην πραγματοποίηση της ενιαίας αγοράς — Νομική βάση — Άρθρο 100 Α της Συνθήκης (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 100 Α, 130 ΙΙ και 130 Ρ· οδηγία 89/428 του Συμβουλίου)

1. Στο πλαίσιο του συστήματος αρμοδιοτήτων της Κοινότητας, η επιλογή της νομικής βάσεως μιας πράξεως δεν μπορεί να εξαρτάται μόνο από την πεποίθηση ενός οργάνου ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, αλλά πρέπει να στηρίζεται σε στοιχεία αντικειμενικά και δεκτικά ενδίκου ελέγχου. Μεταξύ των στοιχείων αυτών είναι ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως.

στην περίπτωση αυτή, αποκλείεται η χρησιμοποίηση διπλής νομικής βάσεως και πρέπει να προσδιοριστεί ποια από τις δύο διατάξεις εξουσιοδοτήσεως αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση.

2. Αν η αρμοδιότητα ενός θεσμικού οργάνου στηρίζεται σε δύο διατάξεις της Συνθήκης, το όργανο αυτό υποχρεούται να εκδίδει τις αντίστοιχες πράξεις στηριζόμενο στις δύο εν λόγω διατάξεις. Οσάκις όμως η μία από τις διατάξεις εξουσιοδοτήσεως επιβάλλει, όπως το άρθρο 100 Α της Συνθήκης, την εφαρμογή της διαδικασίας της συνεργασίας με το Κοινοβούλιο που προβλέπει το άρθρο 149, παράγραφος 2, της Συνθήκης, κατόπιν της οποίας το Συμβούλιο μπορεί να αποφανθεί με ειδική πλειοψηφία εφόσον προτίθεται να δεχθεί τις τροποποιήσεις που πρότείνει το Κοινοβούλιο και επέφερε η Επιτροπή, η δε άλλη διάταξη επιβάλλει, όπως το άρθρο 130 Ρ, την ομόφωνη ψήφιση στο πλαίσιο του Συμβουλίου κατόπιν απλής διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο, η σώρευση νομικής βάσεως θα μπορούσε να εξουδετερώσει την ίδια την ουσία της διαδικασίας συνεργασίας, αντικείμενο της οποίας είναι να ενισχυθεί η συμμετοχή του Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία της Κοινότητας. Η συμμετοχή όμως αυτή αποτελεί, στο επίπεδο της Κοινότητας, την απήχηση μιας θεμελιώδους δημοκρατικής αρχής, της αρχής ότι οι λαοί συμμετέχουν στην άσκηση της εξουσίας μέσω συνελεύσεως των αντιπροσώπων τους. Επομένως,

3. Δεδομένου, πρώτον, ότι από τη διατύπωση του άρθρου 130 Π, παράγραφος 2, της Συνθήκης προκύπτει ότι ένα κοινοτικό μέτρο δεν μπορεί να εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 130 Ρ απλώς και μόνο διότι έχει, μεταξύ άλλων, ως αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος, δεδομένου, δεύτερον, ότι η δράση που σκοπεύει την προσέγγιση σε συγκεκριμένο βιομηχανικό κλάδο των εθνικών κανόνων που διέπουν τους όρους παραγωγής και έχουν θεσπιστεί για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος αλλά είναι ικανοί να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 100 Α της Συνθήκης, ως ικανή να συμβάλλει στην πραγμάτωση της εσωτερικής αγοράς, δεδομένου δε, τέλος, ότι οι στόχοι προστασίας του περιβάλλοντος του άρθρου 130 Π μπορούν να επιδιωχθούν αποτελεσματικά με μέτρα εναρμονίσεως θεσπιζόμενα βάσει του άρθρου 100 Α, πρέπει να θεωρηθεί ότι το Συμβούλιο όφειλε να επιλέξει ως νομική βάση της οδηγίας 89/428, για τον καθορισμό των τρόπων εναρμόνισης των προγραμμάτων μείωσης της ρύπανσης που προκαλούν τα απόβλητα της βιομηχανίας διοξειδίου του τιτανίου με προοπτική την εξάλειψή του, το άρθρο 100 Α. Δεδομένου δε ότι κακώς επέλεξε το άρθρο 130 Ρ, η οδηγία πρέπει να ακυρωθεί.